

Koronavirus – yoluxucu xəstəlikdir!

Coronavirus disease – Taclı virus xəstəliyi

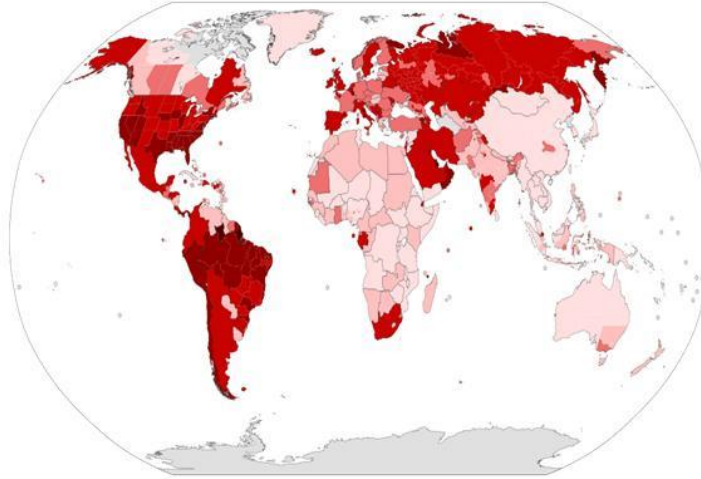
COVID-19: latınca “corona” – tac, ingiliscə “virus disease” – virus xəstəliyi, “19” isə bu xəstəliyin yarandığı 2019-cu ili ehtiva edir!

COVID-19 ilə mübarizədə preventiv (önləyici) və profilaktik (qoruyucu) tədbirlər mühüm rol oynayır və hamının bu tədbirlərə əməl etməsi olduqca zəruridir!

Hazırda xəstəlikdən qorunmağın əsas yolu karantin rejiminə əməl etməkdir!

Karantin (italiyan sözü olub “quarantena” yəni “40” ifadəsini əks etdirir və bu ölçü ilk dəfə İtaliyada XIV əsrdə taun epidemiyası zamanı xəstələrin 40 gün ərzində sağlam adamlardan uzaq tutulması praktikasından əmələ gəlmişdir) – infeksiyon xəstəliklərin epidemik ocaqlardan yayılmasının qarşısını alan inzibati və tibbi sanitariya tədbirləri kompleksidir!

Buklet Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində nəşr edilmişdir



“Maarifpərvərlik” Azərbaycan Gənclərinin İctimai Yardım Assosiasiyası (MAGİYA) İctimai Birliyi

“Maarifçilik amalımızdır!”

Əlaqə məlumatları:

Ünvan: AZ 4200, Lənkəran şəhəri,

Heydər Əliyev prospekti 3

İnternet sahifəsi: www.epsaya.az

E-mail: info@epsaya.az

Mobil: (+ 994 51) 814 44 42

LƏNKƏRAN 2020



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası

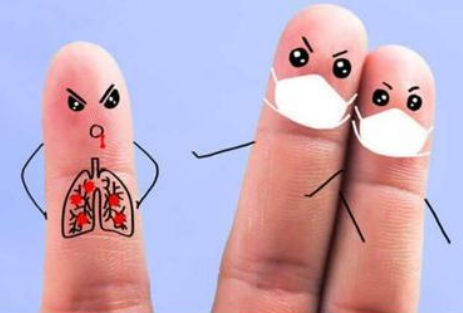


MAGİYA • ПАСИЯМ • EPSAYA

“Maarifpərvərlik” Azərbaycan Gənclərinin İctimai Yardım Assosiasiyası (MAGİYA) ictimai birliyi

“COVID-19 xəstəliyi ilə mübarizə zəmnində sağlam həyat tərzinin təbliği”
layihəsi

STOP COVID-19



COVID-19 xəstəliyi ilə mübarizə zəmnində sağlam həyat tərzinin təbliği

COVID-19 barədə

Koronavirus xəstəliyi (COVID-19) yeni aşkar edilmiş taclı virusun yaratdığı yoluxucu bir xəstəlikdir və bu xəstəliyə səbəb olan virus əsasən yoluxmuş bir insanın öskürməsi, asqırması və ya hayxırıb tüpürməsi zamanı əmələ gələn damcılar vasitəsilə ötürülür. Bu damcılar ağır olduqlarına görə havadan tez bir zamanda əşyalara və ya səthlərə düşərək yoluxma mənbəyinə çevrilir. COVID-19 hər bir insana fərqli şəkildə təsir edir. Yoluxmuş insanların əksəriyyəti bu xəstəliyi yüngül və orta dərəcədə keçirir, bəzi insanlar isə hətta xəstəxanaya yerləşdirilmədən sağalır. Bu hər bir kəsin fərdi immunitetindən (*latınca "immunis" – xilas etmə, azad etmə deməkdir*) bilavasitə asılıdır. Bir qayda olaraq immun sistemi (insan orqanizmini onun üçün qenetik olaraq yad hesab edilən hüceyrələrdən – infeksiyalar, mikroblar, göbələklər, parazitlər, transplantasiya üçün istifadə edilən istənilən yad toxumalar, həmçinin insanın özünün mutasiyaya uğramış hüceyrələrindən də qoruyan bioloji müdafiə mexanizmi) zəif olan insanlar xüsusi risk qrupuna aiddir və onların yoluxma ehtimalı daha çoxdur.

COVID-19 xəstəliyi ilə mübarizə zəmnində sağlam həyat tərzinin təbliği

COVID-19-un simptomları barədə

Hər bir sağlam insan COVID-19-a tutulmuş bir şəxsin yaxınlığında olsa və ya onunla təmas qursa nəfəs almaq yolu ilə, həmçinin hər hansı bir ünsiyyət zamanı virusla çirklənmiş bir əşyaya və ya səthə toxunmaqla, sonradan əllərini gözlərinə, burnuna və ağızına vurmaqla virusa yoluxa bilər. COVID-19 adətən öskürək və yüksək hərarət simptomları (əlamətləri) ilə təzahür edir və tənəffüs orqanlarını (ağciyərləri) zədələməklə, insanda nəfəs almağı çətinləşdirir.

COVID-19-un əsas simptomları:

- hərarət (qızdırma);
- quru öskürək;
- təngnəfəslik (tənəffüsün çətinləşməsi);
- yorğunluq (halsızlıq);
- ağrılar (baş, boğaz və s.);
- diareya (ishal);
- dad və ya qoxu bilmənin itməsi;
- əl-ayaq barmaqlarının solğunlaşması;
- dəridə səpkilər və s.

Yaşlı adamlar və ya əvvəllər astma, şəkərli diabet və ürək xəstəlikləri olmuş insanlar xəstəliyi daha ağır keçirə bilər.

COVID-19 xəstəliyi ilə mübarizə zəmnində sağlam həyat tərzinin təbliği

COVID-19: statistika və qorunma barədə

Dünyada hər gün artmaqda olan xəstəliyin episentri Çinin Uhan şəhəri hesab olunur. ÜST-nin məlumatına görə xəstəliyə yoluxanların 80 %-də simptomlar yüngül, 14 %-də kəskin, 6 %-də isə ağır olur. Xəstəlikdən ölənlər 1-2 % təşkil edir. Hazırda dünyada 216 ölkə üzrə 27 milyondan çox insan bu xəstəliyə tutulub və onlardan 900 minə yaxını öz həyatını itirib. Azərbaycanda isə 38 minə yaxın insan bu xəstəliyə tutulub və 550 nəfərdən çox insan öz həyatını itirib. Hazırda virusa qarşı vaksin yoxdur və onunla yeganə mübarizə yolu erkən diaqnoz və xəstələrin təcrid edilmiş vəziyyətdə müalicə olunmasıdır.

COVID-19-dan qorunmağın yolları:

- * Evdə qalmaq və özünü təcrid etmək;
- * Fiziki məsafə saxlamaq (1-2 metr);
- * İctimai yerlərdən uzaq olmaq;
- * İctimai nəqliyyatdan istifadə etməmək;
- * Ev heyvanları ilə təmasdan çəkinmək;
- * Şəxsi məişət əşyalarını bölüşməmək;
- * Maskalardan, əlcəklərdən və dezinfeksiyaedici vasitələrdən istifadə etmək və s.